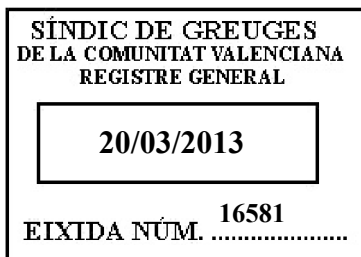

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport
Hble. Sra. Consellera
Av. Campanar,32
VALENCIA - 46015 (València)

=====
Ref. queixa núm. 1211579
=====

Hble. Sra.,

Vam rebre en esta institució un escrit de queixa signat pel (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava el fets i les consideracions següents:

- “Que la seua filla (...), i que els han informat que, per al pròxim curs 2012/2013, s’ha suprimit al centre el programa denominat PIP (Programa d’Incorporació Progressiva al Valencià).
- Que la seua filla ha cursat tota l’etapa d’educació primària i primer d’ESO en este programa, ja que “des de fa moltes generacions, les nostres famílies i el nostre territori parla la llengua cooficial de la Comunitat Valenciana”.
- Que considera la mesura un abús d’autoritat que implica que l’alumnat del Fondó de les Neus, Aspe, etc. no pot accedir a rebre l’ensenyament en valencià.
- Que demana la mediació del Síndic de Greuges perquè inste l’Administració educativa a fi que este programa d’educació (PIP) no siga eliminat, i que tampoc “hem pogut demanar el PEV i ens hem hagut de conformar amb el succedani del PIP”.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li’n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l’article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les al·legacions formulades per les persones interessades, i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d’aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La, aleshores, Conselleria de Educació, Formació i Ocupació, ens va remetre el informe següent (el qual va ser emès per la Direcció general d'Innovació, Ordenació i Qualitat Educativa):

“1. En la resolució de 5 d'agost de 2012 (DOCV de 17 d'agost de 2012) on es dicten instruccions en matèria d'ordenació i organització de l'activitat docent, en el seu annex I, punt 1, apartat 2, s'indica que els centres elaboraran el Projecte Educatiu d'acord amb les necessitats de l'alumnat, entre les quals s'inclou el Pla de Normalització Lingüística i el Disseny Particular del Programa que s'aplique en el centre.

2. La Inspecció Educativa va indicar al centre la necessitat d'atendre l'alumnat mencionat anteriorment utilitzant els recursos de què disposava.

3. L'IES Villa de Aspe té autoritzats els programes lingüístics PIP i el propi de la zona castellanoparlant. Segons la informació que obra en els programes XACEN i ITACA, el programa lingüístic que aplica el centre en totes les unitats d'escolarització és el PIP.

4. Vists els informes anteriors citats, esta administració conclou que el centre disposa d'autorització del programa PIP, així com dels recursos per a donar resposta a la demanda de qui interposa la queixa”.

La comunicació rebuda de l'administració va ser traslladada als interessats, a l'objecte que formularen les al·legacions que estimaren escaients, i així ho van fer, i van manifestar que, després de demanar informació en l'IES afectat, el director del qual els va comunicar que, efectivament, l'IES tenia autoritzats els programes lingüístics PIP, i el propi de la zona castellano-parlant, però que mancaven de recursos autoritzats per la Conselleria per a dur a terme el programa PIP, i que a la vista de l'informe emès per la Direcció general d'Innovació, Ordenació i Qualitat Educativa, a instància del Síndic de Greuges, “procedirà a sol·licitar professors habilitats per el desenvolupament d'aquesta línia”.

A la vista de les al·legacions i tenint en compte la contradicció evident entre el que informava l'administració educativa i les al·legacions dels interessats, ens vam dirigir novament, i per tal de proveir millor, a la Direcció general d'Innovació, Ordenació i Qualitat Educativa, a fi que ens n'ampliara el contingut del seu informe i concretara la realitat dels programes lingüístics que impartia l'IES “Villa de Aspe”, i per demanar que fera extensiu el seu informe a relacionar, les mesures adoptades, si s'escaia, perquè el programa PIP fóra impartit en este centre.

La Direcció general d'Innovació, Ordenació i Política Lingüística, després de ratificar el seu dictamen anterior, va assenyalar el següent:

“... A dia de hui, el centre té autoritzat el programa però en la pràctica està aplicant exclusivament el programa lingüístic propi de la zona castellanoparlant, per falta d'hores lectives per al desplegament d'este. Donat que el sistema educatiu valencià garanteix la continuïtat dels programes educatius fins al final de l'escolarització de l'alumnat, l'escolarització en un Programa d'Incorporació Progressiva (PIP) de la filla del (...) ha de portar-se a la pràctica i el mateix cal dir per a l'alumnat que ha cursat l'Educació Primària i el 1r. curs d'ESO en el programa indicat, sempre que eixe siga el desig del alumnes i de les famílies implicades.

3. *És per això que caldrà donar instruccions a l'òrgan directiu competent en matèria de planificació educativa i a la Direcció Territorial d'Alacant perquè prenguen les mesures necessàries a fi de garantir l'escolarització en un PIP de l'alumnat que es trobe en la circumstància anterior*".

El compromís de l'administració educativa de donar instruccions "a l'òrgan directiu competent en matèria de planificació educativa i a la Direcció Territorial d'Alacant perquè prenguen les mesures necessàries a fi de garantir l'escolarització en un PIP..." va ser confirmat, parcialment, pels interessats, qui en la seua comunicació ens donaven trasllat que els havia estat comunicat per la direcció del centre que per tal de posar en marxa el Programa d'Incorporació Progressiva (PIP), efectivament, havia enviat a dos professors de mitja jornada per impartir les assignatures de Ciències Socials i Matemàtiques en valencià.

Una vegada conculsa la tramitació ordinària de la queixa, resollem l'expedient amb les dades que hi consten, per la qual cosa li demane que considere els arguments que li expose tot seguit i que constituïxen els fonaments de la Resolució amb què conculcem:

En primer lloc, i com a qüestió prèvia, cal assenyalar que l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, atribueix a la Generalitat, en el seu article 53, la competència plena per a la regularització i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, i la possibilitat legal de regular l'ús i ensenyament del valencià.

Estes atribucions estatutàries es materialitzen en distintes transferències i normes pròpies de desenvolupament.

És per això que la Generalitat, en compliment del mandat estatutari, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià i considera l'ensenyament com el vehicle idoni per assolir la plena normalització lingüística i amb la finalitat d'accelerar el procés d'extensió i ús del valencià en l'ensenyament i ajustar els preceptes de la LUEV (especialment els arts. 18 a 24), les disposicions vigents aleshores, va promulgar el decret 74/1984 de 30 de juny sobre aplicació de la llei d'ús i ensenyament del valencià en l'àmbit de l'ensenyament no universitari a la Comunitat Valenciana, Decret que es basa en el principi que el valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de l'ensenyament, i, determina l'obligatorietat que les dues llengües siguen ensenyades en tots els nivells, modalitats i graus de l'educació no universitària de la nostra comunitat i en tots els centres docents, siguen públics o privats.

El projecte educatiu de la Generalitat s'articula, en definitiva, en funció del mandat estatutari contingut en l'art. 7 de la LUEV, i en l'obligatorietat de la incorporació del valencià en tots els nivells educatius. Però correspon al Govern valencià, i no al Síndic de Greuges determinar la progressivitat de la implantació del valencià en els centres docents a través dels denominats programes d'educació bilingüe o plurilingüe.

El nostre sistema educatiu s'articula en els programes següents:

- Programa d'Ensenyament en Valencià (PEV)

- Programa d'Immersion lingüística (PIL)
- Programa d'Incorporació Progressiva del Valencià (PIP).

Tots tres programes tenen la seua continuïtat en l'etapa de secundària, en el PEV i el PIP, a elecció voluntària.

No obstant, tal i com demostra la realitat i els promotors de la present queixa, de vegades, potser massa vegades, això no és possible, perquè no en tots els centres públics i concertats es garanteix el mandat estatuari, esmentat amb anterioritat, del dret a un ensenyament en valencià a tot l'alumnat que ho desitja, i amb les dades oferides per la pròpia Conselleria d'Educació es evident l'existència de cert desequilibri de l'oferta de programes d'ensenyament en valencià en ESO, ja que molts centres adscrits no ofereixen els programes PEV o PIL o no ofereixen suficients places per cobrir la demanda preexistent en Educació Primària.

En conseqüència, el dret dels alumnes a la continuïtat en ESO i Batxillerat de la modalitat lingüística triada en Educació Primària no sembla garantit, ja que, en molts casos, haurien de cursar l'ESO i el Batxillerat en un programa lingüístic diferent al triat pels seus pares a l'inici de la seua escolarització i s'estaria vulnerant el dret a que l'administració garantisca la continuïtat de l'escolarització de l'alumnat en el programa en el qual s'estiga matriculat en el centre adscrit.

Altres vegades, esdevé que la pròpia política de planificació educativa no ofereix la possibilitat de triar l'ensenyament en valencià en tots els centres sostinguts total o parcialment amb fons públics o, senzillament, no emprèn la catalogació lingüística de les places docents que atenen a l'ensenyament secundari, i el professorat no posseeix els coneixements suficients de valencià per impartir l'ensenyament del/i en valencià.

Les circumstàncies enumerades són veritables obstacles per a la superació de la, encara, desigualtat existent del valencià respecte del castellà i allunya l'objectiu que els alumnes, al final del cicle educatiu obligatori, tinguen un coneixement oral i escrit de les dues llengües cooficials de la Comunitat Valenciana, castellà i valencià, en termes d'igualtat efectiva i real.

De conformitat amb tot el que hem dit més amunt i amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta institució, **SUGGERIM** a la **Conselleria d'Educació, Cultura i Esport** que en l'àmbit de les seues competències, promoga les actuacions escaients, fins i tot les pressupostàries, per tal de garantir, en tot cas, el dret dels alumnes valencians a rebre l'ensenyament del/i en valencià, i que realitze, abans al començament del pròxim curs 2013/2014, un estudi sobre la demanda real i efectiva, el qual permeta fer una planificació adequada del personal docent i dels recursos que possibilita als alumnes que vénen d'estudiar en línies en valencià tenir l'opció de continuar, racionalment, el programa d'ensenyament triat en Educació Primària en el seu pas a Educació Secundària.

Tanmateix, **SUGGERIM** a la **Conselleria d'Educació, Cultura i Esport** que promoga les actuacions necessàries perquè el personal docent tinga els coneixements suficients per impartir la docència en valencià en tots els nivells educatius.

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta o no la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució.

Atentament,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'José Cholbi Diego', with a long horizontal flourish extending to the right.

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana